

ב אדר תשפ"ג

23/02/2023

**מסמך הבנות וחלוקת אחריות וסמכויות
בין שר הביטחון והשר הנוסף במשרד הביטחון**

על מנת לשפר את המענה האזרחי של רשויות אזור יהודה והשומרון, ועל רקע מינויו של ח"כ בצלאל סמוטריץ' לשר נוסף במשרד הביטחון (להלן: "השר הנוסף") והסמכתו ע"י הכנסת בעת כינון הממשלה להיות אחראי על יחידות מתאם פעולות הממשלה בשטחים (להלן: "מתפ"ש") והמנהל האזרחי (להלן: "מנהא"ז"), הסכימו שר הביטחון והשר הנוסף על העקרונות הבאים ועל חלוקת האחריות והסמכויות המפורטת במסמך הבנות זה, בכל הקשור לאזור יהודה והשומרון:

1. אין דבר במסמך זה כדי לשנות את מעמדו החוקי של אזור יהודה והשומרון, את הדין החל בו, ואת סמכויות הדרג המדיני ומשרד הביטחון לגביו. יישום הדברים המפורטים במסמך זה יהיה בהתאם לדין החל באזור, ובהתאם לסמכויות המסורות בידי שר הביטחון, כשר הממונה על כוחות צה"ל באזור לפי הוראות חוק יסוד: הצבא.

2. על רקע מינויו של השר הנוסף בהתאם להוראות סעיף 24א לחוק יסוד: הממשלה (להלן: סעיף 24א) והסמכתו ע"י הכנסת בעת כינון הממשלה להיות אחראי על יחידות המתפ"ש והמנהא"ז, לשר הנוסף יהיו הסמכויות הנוגעות לאזור יהודה והשומרון, בהתאם לפירוט ולתנאים המפורטים בנספח ב' המהווה חלק בלתי נפרד ממסמך הבנות זה. בכל הנושאים המועברים לטיפולו של השר הנוסף, הוא יישא באחריות מיניסטרילית לכלל ההיבטים האזרחיים הקשורים בהם.

3. בהתאם להוראת סעיף 24א פעולת השר הנוסף במשרד הביטחון תהיה בכפיפות לשר הביטחון.

4. שימוש בסמכות הכללית המסורה לשר הביטחון כלפי השר הנוסף מכוח הכפיפות הקבועה בסעיף 24א, יכול שיעשה ביחס להחלטה מסוימת או פעולה מסוימת לגביהם ראה שר הביטחון לנכון לעשות שימוש בסמכותו, תוך הצגת הנמקה בכתב ולאחר ששמע את עמדתו של השר הנוסף בעניין. במידה ולאחר שפעל כאמור, ראה שר הביטחון לנכון לשנות את החלטתו של השר הנוסף יעשה זאת באמצעות השר הנוסף ולא באופן ישיר מול המתפ"ש או המנהא"ז. השר הנוסף ינחה את המתפ"ש או המנהא"ז בהתאם ובאופן מידי.

5. פעולות המצויות תחת אחריותו המיניסטרילית של השר הנוסף, שלשם ביצוען נדרש סיוע של כח צבאי, תיעשה תוך שמירה על שרשרת הפיקוד הצבאית, בכפוף להערכת מצב ולאישור מפקד פיקוד המרכז או מי מטעמו, ובכפוף להערכת מצב עדכנית.

6. המבנה הארגוני של יחידות מתפ"ש ומנהא"ז יהיה בהתאם לתרשים המצ"ב כנספח א', כך שבכפיפות לרמ"א ימונה סגן נוסף שיהיה אזרח עובד משרד הביטחון (להלן: "הסגן האזרחי"). מינוי הסגן האזרחי יהיה באחריות מיניסטרילית של השר הנוסף ובאישור ראש הממשלה. בכל התחומים שבאחריותו של השר הנוסף כפי המפורט בנספח ב', שר הביטחון מסמיך את השר הנוסף להורות את גורמי המתפ"ש והמנהא"ז לכל פעולה כללית או נקודתית הקשורה בתחומי

האחריות של השר הנוסף, בכפוף לאמור בסעיף 5 לעיל. בכל התחומים אשר נמצאים תחת אחריותו של שר הביטחון סמכותו תופעל באופן ישיר אל מול המתפ"ש.

7. הסגן האזרחי יוסמך בתחיקת הביטחון תוך 30 יום, ביחס לכלל הסמכויות שהועברו לאחריות השר הנוסף לפי נספח ב'. הסגן האזרחי יהיה כפוף פיקודית לרמ"א ומקצועית לראש מנהלת ההתיישבות (יו"ש). הסגן האזרחי יהיה ממונה על הגורמים האזרחיים במנהא"ז העוסקים בתחומים המסורים לאחריות השר הנוסף לפי נספח ב'. אנשי צבא העוסקים בתחומים המסורים לאחריות השר הנוסף לפי נספח ב', יהיו כפופים פיקודית לרמ"א ומונחים מקצועית, בתחומים אלו, לסגן האזרחי.

8. תחת השר הנוסף תוקם מנהלת התיישבות (יו"ש), שתפקידיה יהיו כדלהלן:

א. ניהול והכוונת פעילות מתפ"ש ומנהא"ז בתחומים המצויים תחת אחריות השר הנוסף כמפורט בנספח ב';

ב. הובלת וביצוע רפורמת "אזרחות שווה" ביהודה ושומרון, שעניינה טיוב וייעול השירותים הניתנים ביהודה ושומרון, בין היתר באמצעות משרדי הממשלה;

ג. ריכוז עבודת מטה לעדכון תחיקת הביטחון ביו"ש בתחומים המסורים לסמכות השר הנוסף באמצעות צווי אלוף;

ד. הסדרת התיישבות בהתאם לחלוקת הסמכויות המפורטת בנספח ב';

ה. כל תפקיד נוסף אשר יטיל עליה השר הנוסף במשרד הבטחון, הנכלל בתחומים שנקבעו בנספח ב' כמסורים לידי השר הנוסף.

9. מדיניות האכיפה באזור תיקבע באופן עיתי על ידי ראש הממשלה, שר הביטחון והשר הנוסף; פעילות יחידת הפיקוח המרכזית במנהא"ז (להלן: "יח' הפיקוח") תהיה באחריות הסגן האזרחי ובהתאם לאמור בסעיף 5; פעולות אכיפה יתואמו באופן שוטף ומתמשך במסגרת פורום משותף בראשות השר הנוסף או מי מטעמו ובהשתתפות נציגי שר הביטחון, יח' הפיקוח ופיקוד המרכז, ויבוצעו על ידי יח' הפיקוח וכוחות פיקוד המרכז. במסגרת הפורום המשותף פיקוד המרכז יוכל ליזום פעולות אכיפה הנדרשות מטעמים ביטחוניים.

ביחס לאכיפה הנדרשת כתוצאה מפלישה טריה (בינוי או מקרקעין) ואשר לגביה ישנה דחיפות ביטחונית, עומדת לפיקוד המרכז האפשרות למימוש אכיפה באופן מיידי, גם באמצעות יח' הפיקוח. במקרה כזה, יח' הפיקוח תיידע את הסגן האזרחי על הוראה ישירה כאמור, שקיבלה מפיקוד המרכז.

אי הסכמות ביחס לאמור בסעיף זה יובאו להכרעת השרים וככל שלא תושג הסכמה העניין יובא לדיון בפני ראש הממשלה.

10. השר הנוסף יפעל להסדרת היבטי מנגנון, תקינה וכוח אדם הקשורים בהקמת המינהלת, אל מול נציבות שירות המדינה והגורמים הרלוונטיים לכך. שר הביטחון ינחה, את כלל הגורמים הנדרשים לשם כך במשרד הביטחון לשתף פעולה ולהעמיד את שירותיהם לרשות השר הנוסף להקמת ותפעול המינהלת, באופן שלא יצריך אישור נוסף של השר.

